

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ПРАКТИКА ПЕРЕДДИПЛОМНА

5693 Методичні вказівки

для здобувачів вищої освіти
за освітньо-професійною програмою
«Організаційна психологія»
денної форми навчання

Суми
Сумський державний університет
2023

Практика переддипломна : методичні вказівки для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Організаційна психологія» / укладачі: Т. Б. Тарасова, Г. Є. Улунова. – Суми : Сумський державний університет, 2023. – 25 с.

Кафедра психології, політології та соціокультурних технологій

Зміст	С.
Вступ.....	4
1. Апробація корекційно-розвивального компонента психотехнології на базі практики.....	7
1.1. Цільові орієнтації практики переддипломної в організаціях.....	7
1.2. Зміст практики переддипломної в організаціях.....	8
2. Упровадження результатів магістерського дослідження в навчальний процес у закладі вищої освіти.....	9
2.1. Цільові орієнтації практики переддипломної в частині впровадження результатів магістерського дослідження.....	9
2.2. Зміст практики переддипломної в частині впровадження результатів магістерського дослідження.....	11
3. Організація й форми контролю практики переддипломної.....	133
3.1. Бази практики переддипломної та керівництво нею.....	133
3.2. Обов'язки магістрантів-практикантів.....	133
3.3. Обов'язки керівників та консультантів практики переддипломної.....	13
3	
3.4. Звітна документація та підбиття підсумків практики переддипломної.....	15
5	
3.5. Форма та критерії оцінювання практики переддипломної.....	15
Список рекомендованої літератури.....	17
Додатки.....	18

Вступ

Переддипломна практика, яку здобувачі вищої освіти за ОПП «Організаційна психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти проходять у третьому семестрі навчання, є обов'язковим освітнім компонентом, метою якого є інтегрований розвиток у здобувачів компетентностей психологічної допомоги, дослідницьких і викладацьких, в умовах професійної діяльності.

Переддипломна практика здобувачів вищої освіти за ОПП «Організаційна психологія» передбачає апробацію й упровадження результатів наукового дослідження здобувача в практичну діяльність організаційного психолога та викладача ЗВО. Переддипломна практика здобувачів вищої освіти за ОПП «Організаційна психологія» складається з: 1) апробації корекційно-розвивального компонента психотехнології на базі практики; 2) упровадження результатів магістерського дослідження в навчальний процес у закладі вищої освіти; 3) презентації результатів наукового дослідження практикам і науковій спільноті.

Кожна зі складових переддипломної практики має свої завдання, виконання яких у сукупності передбачає закріплення й реалізацію в умовах професійної діяльності компетентностей, яких набувають здобувачі освіти. Це, по-перше, інтегральна компетентність: здатність вирішувати складні завдання та проблеми в процесі навчання й професійної діяльності в галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю й невизначеністю умов і вимог. А, по-друге, – комплекс загальних і спеціальних компетентностей:

ЗК1. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально й свідомо.

ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний і емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та/або практики.

СК2. Здатність самостійно планувати, організовувати й здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та/або практичної значущості.

СК3. Здатність обирати та застосовувати валідні й надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики й техніки практичної діяльності.

СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів і технік.

СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку й освітню

діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

СК7. Здатність ухвалювати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК9. Здатність додержуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

СК11. Здатність аналізувати та оцінювати психологічні особливості функціонування організацій, визначати психологічні умови розвитку організацій у транзитивному суспільстві.

СК12. Здатність застосовувати науково-обґрунтовані процедури професійного відбору, оцінювання та психологічного супроводу персоналу організацій у транзитивному суспільстві.

Проходження здобувачами вищої освіти виробничої психологічної практики забезпечує досягнення всіх програмних результатів навчання:

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналізування професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), проводити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, одержувати зворотний зв'язок, оцінювати якість.

ПР7. Доступно й аргументовано подавати результати досліджень у письмовій та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та ухвалювати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію наявних наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР12. Розробляти та реалізовувати психологічні технології підвищення ефективності функціонування організацій у транзитивному суспільстві.

ПР13. Комплексно забезпечувати збереження та покращання психічного

благополуччя працівників організації в транзитивному суспільстві.

Основою змісту і структури програми переддипломної практики у ЗВО є такі *принципи*:

- єдності та взаємозв'язку теорії й практики (можливість практичного застосування теоретичних знань);

- дослідницького підходу до діяльності (можливість досліджувати психологічні та соціально-педагогічні проблеми);

- диференційованого підходу (можливість вибору об'єкта практики відповідно до інтересів, нахилів і здібностей студентів, що сприяє професійному становленню майбутніх фахівців);

- реалізації творчого потенціалу (можливість самостійно використовувати одержані під час практики результати).

Тривалість практики переддипломної – 5 тижнів.

1. Апробація корекційно-розвивального компонента психотехнології на базі практики

1.1. Цільові орієнтації практики переддипломної в організаціях

Метою практики переддипломної в організаціях є розвиток у здобувачів компетентностей психологічної допомоги та дослідницьких через апробацію на базі практики розробленої психотехнології.

Переддипломна практика в організаціях передбачає такі *загальні завдання*:

- поглиблення та закріплення здобутих у процесі навчання теоретичних знань з таких дисциплін: «Основи організаційної психології та психології праці», «Професійна психодіагностика», «Технології роботи організаційних психологів» «Психологічне консультування в організаціях», «Групові форми роботи психолога в організаціях»;
- розвиток дослідницької компетентності застосування методів формульовального та контрольного експериментів;
- розвиток компетентностей реалізації групових / індивідуальних форм роботи організаційного психолога;
- розвиток компетентностей кількісного та якісного оброблення результатів формульовального й контрольного експериментів;
- розвиток компетентностей модифікації корекційно-розвивального компонента психотехнології за результатами апробації;
- розвиток у здобувачів креативності, рефлексивності та критичності стосовно результатів власної наукової й практичної діяльності.

Відповідно до вищенаведених програмних результатів практики переддипломної в організаціях магістранти **повинні знати**:

- етичні аспекти роботи психолога в організації;
- види та структуру психотехнологій;
- форми, методи та методики групової / індивідуальної роботи психолога в організаціях;
- методику проведення формульовального й контрольного експериментів;
- методи кількісного та якісного оброблення результатів експериментів.

Після проходження виробничої психологічної практики в організаціях магістранти **повинні вміти**:

- додержуватися етичних вимог до професійної діяльності організаційного психолога;
- надавати комплексну психологічну допомогу за запитом персоналу та/або керівництва організацій;
- реалізовувати групові / індивідуальні форми роботи в організаціях;
- проводити формульовальний та контрольний експерименти;
- кількісно та якісно обробляти одержані результати;
- вносити зміни до корекційно-розвивальних компонентів психотехнології;
- визначати рівень власної професійної компетентності та формулювати запит щодо необхідних напрямків професійного розвитку.

1.2. Зміст практики переддипломної в організаціях

Зміст практики переддипломної в організаціях визначається її метою, комплексом взаємозв'язаних і взаємодоповнювальних загальних завдань та обов'язковими результатами. Зміст практики переддипломної в організаціях реалізується через різноманітні конкретні завдання для магістрантів-практикантів, подані в таблиці 1. Практика переддипломна в організаціях складається з кількох етапів: організаційного (завдання 1, 2), емпіричного (завдання 3, 5), корекційно-розвивального (завдання 4), аналітично-модифікаційного (завдання 6), підсумкового (оформлення звітності).

Таблиця 1 – Завдання практики переддипломної в організаціях

№	Завдання	Форма звітності
1	Затвердження програми формувального експерименту науковим керівником	Підпис наукового керівника на програмі формувального експерименту
2	Формування експериментальної та контрольної груп із додержанням критеріїв відбору до участі в програмі	Опис у довільній формі
3	Вивчення психічного феномену в представників експериментальної та контрольної груп емпіричними методами дослідження до проведення формувального експерименту	Таблиця Excel із внесеними первинними даними. Статистично опрацьовані результати (із застосуванням методів описової статистики, параметричні / непараметричні методи порівняння елементарних статистик), подані у вигляді таблиць, графіків
4	Реалізація корекційно-розвивального компонента психотехнології у визначених формах роботи	Опис у довільній формі. Фото та/або відеофіксація
5	Вивчення психічного феномену в представників експериментальної та контрольної груп емпіричними методами дослідження після проведення формувального експерименту	Таблиця Excel із внесеними первинними даними. Статистично опрацьовані результати (із застосуванням методів описової статистики, параметричні / непараметричні методи порівняння елементарних статистик), подані у вигляді таблиць, графіків
6	Внесення уточнень до корекційно-розвивального компонента психотехнології за результатами формувального експерименту	Таблиця змін у корекційно-розвивальному компоненті психотехнології

2. Упровадження результатів магістерського дослідження в навчальний процес у закладі вищої освіти

2.1. Цільові орієнтації практики переддипломної в частині впровадження результатів магістерського дослідження

Практика переддипломна в частині впровадження результатів магістерського дослідження є логічним продовженням та практичним поглибленням завдань асистентської складової практики виробничої психологічної, яку здобувачі освіти проходять у другому семестрі. Проте в процесі практики переддипломної передбачається органічне поєднання знань та вмій у сфері викладацької діяльності із здобутими знаннями, набутими вміннями та конкретними теоретичними й емпіричними результатами виконання магістерського дослідження.

Практика переддипломна в частині впровадження результатів магістерського дослідження виконує низку важливих функцій: розвивальну, навчальну, діагностичну, виховну, що зумовлює її інтегративну комплексну мету.

Мета практики переддипломної в частині впровадження результатів магістерського дослідження – на основі розроблення педагогічно орієнтованого, прикладного аспекту проведеного магістерського дослідження здобуття магістрантами поглиблених знань про теоретичні засади та практичні методи педагогічної й навчально-методичної роботи в закладах вищої освіти, набуття вдосконалених умій вирішення конкретних навчально-виховних питань, поглиблених та закріплених практичних навичок самостійної педагогічної діяльності, збагаченої готовності здобувачів освіти до майбутньої професійної діяльності викладача психології у ЗВО.

Практика переддипломна в частині впровадження результатів магістерського дослідження передбачає такі *загальні завдання*:

- поглиблення та закріплення здобутих у процесі виконання магістерської роботи теоретичних знань за допомогою їх використання в процесі викладацької діяльності;
- поглиблення інформованості здобувачів освіти щодо теоретико-методологічних і конкретно-методичних принципів організації та побудови ефективної педагогічної діяльності у ЗВО;
- набуття початкових навичок створення й реалізації в процесі педагогічної діяльності у ЗВО освітніх компонентів, побудованих на основі власних теоретичних та емпіричних пошуків;
- удосконалення вмій щодо розроблення та застосування сучасних освітніх технологій, вибору оптимальної стратегії викладання залежно від освітніх можливостей і рівня підготовки студентів;
- забезпечення можливості практичної реалізації знань із методики викладання психології у вищій школі;
- вдосконалення професійно-педагогічного мислення на основі сучасної парадигми вищої освіти, гуманістичної системи цінностей;
- поглиблення навичок ефективного педагогічного спілкування та

взаємодії з урахуванням психологічних особливостей студентського віку;

- самостійне виявлення взаємозв'язків науково-дослідного й навчального процесу в закладі вищої освіти, можливостей використання результатів власної наукової роботи як засіб удосконалення освітнього процесу;
- активізація творчого, дослідницького підходу студентів до педагогічної діяльності, розвиток у них умінь дослідницької діяльності у сфері професійної діяльності викладача психології у ЗВО;
- поглиблення умінь аналізувати результати своєї праці, формування потреби в самоосвіті та самовихованні;
- формування професійної ідентичності майбутніх викладачів психології у ЗВО, їх професійної самосвідомості;
- заохочення до повноцінної реалізації можливостей освітнього процесу, творчого спілкування з професорсько-викладацьким складом, участь у науково-практичній діяльності ЗВО;
- розвиток педагогічних і психологічних здібностей, виховання персональної відповідальності за результати самостійної професійної діяльності, становлення фахівця, спроможного до продуктивної педагогічної рефлексії.

Відповідно до вищенаведених програмних результатів практики переддипломної в частині впровадження результатів магістерського дослідження здобувачі освіти **повинні знати:**

- основні нормативні документи конкретного ЗВО, що унормовують зміст і методи викладання навчальних дисциплін, права та обов'язки суб'єктів навчального процесу;
- зміст, структуру та загальні вимоги до створення Робочої програми навчальної дисципліни (РПНД);
- загальні концептуальні психологічні підходи та принципи дидактики конкретних навчальних дисциплін у ЗВО;
- сучасні технології навчання, що можуть бути використаними в конкретному освітньому компоненті;
- концептуальні основи викладання навчальних дисциплін із психології, їх місце в загальній системі освітньої програми;
- методи формування навичок самостійної роботи та розвиток творчих здібностей і логічного мислення студентів у процесі викладання певної навчальної дисципліни;
- методи контролю та оцінювання професійно значущих якостей студентів у процесі викладання певної навчальної дисципліни;

Після проходження практики переддипломної в частині впровадження результатів магістерського дослідження здобувачі освіти **повинні вміти:**

- проектувати, планувати, конструювати, організовувати, здійснювати й аналізувати свою самостійну педагогічну діяльність;
- застосовувати новітні методичні прийоми та розробки, напрацьовані в методиці викладання психології;
- проводити психологічний аналіз і рефлексію самостійно здійснюваної педагогічної діяльності;

- враховувати в педагогічній діяльності психологічні особливості студентів, включаючи вікові та індивідуальні;
- забезпечувати міждисциплінарні зв'язки розробленої навчальної дисципліни з іншими дисциплінами;
- чітко, логічно, доступно й професійно викладати та пояснювати студентам зміст навчального матеріалу, спираючись на знання й досвід студентів;
- відбирати і використовувати відповідні навчальні засоби для побудови ефективних технологій навчання;
- аналізувати навчальну та навчально-методичну літературу й використовувати її для побудови власного викладу програмного матеріалу;
- організовувати навчальну діяльність студентів, управляти нею й оцінювати її результати;
- впроваджувати методики проведення заняття з навчальних дисциплін із психології із застосуванням ІКТ-технологій;
- розвивати інтереси студентів і мотивацію навчання, формувати й підтримувати зворотний зв'язок;
- володіти методами самоорганізації діяльності та вдосконалення особистості магістранта;
- враховувати результати сучасних наукових досліджень із метою їх використання в навчальному процесі;
- вибирати методи й засоби навчання, адекватні цілям і змісту навчального матеріалу, психолого-педагогічним особливостям студентів;
- використовувати сучасні освітні технології та активні методи викладання дисципліни.

2.2. Зміст практики переддипломної в частині впровадження результатів магістерського дослідження

Конкретні завдання практики переддипломної в частині впровадження результатів магістерського дослідження наведені в таблиці 2.

Таблиця 2 – Завдання практики переддипломної в частині впровадження результатів магістерського дослідження

№	Завдання	Форма звітності
1	Складання силабусу навчальної дисципліни за вибором за темою магістерського дослідження	Текст силабусу, оформлений відповідно до чинних вимог
2	Розроблення конспектів лекційного та практичного заняття відповідно до складеного силабусу	Конспекти проведених занять
3	Проведення одного лекційного та одного практичного заняття за складеними конспектами	Самоаналізування проведених занять за схемою. Світлини (скріншоти) з проведених занять

Для виконання завдання зі складання силабусу навчальної дисципліни за вибором за темою магістерського дослідження потрібно ознайомитися з Методичною інструкцією «Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення робочої програми навчальної дисципліни», що діє в Сумському державному університеті (Наказ ректора № 0526-І від 8 червня 2023 р.). Скласти силабус відповідно до цієї інструкції.

Конспекти лекційного та практичного занять складають згідно з вимогами до методики викладання психології у ЗВО.

3. Організація й форми контролю практики переддипломної

3.1. Бази практики переддипломної та керівництво нею

Керівником практики переддипломної є керівник кваліфікаційної роботи магістра. Базами практики переддипломної в організаціях можуть бути будь-які організації державної та приватної форм власності. Відповідно консультантом в організації також може бути штатний психолог.

Базами практики переддипломної у ЗВО можуть бути психологічні кафедри, відділення, факультети закладів вищої освіти III–IV рівнів акредитації. Консультантами практики переддипломної призначають викладачів випускових кафедр психології, які мають досвід викладання у ЗВО не менше ніж п'ять років.

У період практики переддипломної магістранти-практиканти додержуються всіх правил внутрішнього розпорядку й техніки безпеки, встановлених на базах практики.

3.2. Обов'язки магістрантів-практикантів

Під час проходження практики переддипломної магістрант зобов'язаний:

- 1) повністю виконувати всі завдання практики переддипломної (таблиці 1 та 2);
- 2) додержуватися трудової дисципліни та правил, установлених базою практики;
- 3) демонструвати високі особистісні й професійні якості майбутнього організаційного психолога та викладача психології у ЗВО;
- 4) відвідувати всі поточні консультації, робочі конференції;
- 5) надавати допомогу в роботі психологічних служб організації та навчального закладу;
- 6) брати активну участь в установчій і підсумковій конференціях;
- 7) якісно оформити та своєчасно подати керівникові практики (методистові) звітну документацію.

3.3. Обов'язки керівників та консультантів практики переддипломної

1. Обов'язки керівника практики від кафедри:

- забезпечує високу якість проходження магістрантами практики згідно з програмою;
- бере участь в установчій і завершальній конференціях;
- бере участь у розподілі магістрантів по робочих місцях або переміщенні їх за видами робіт;
- ознайомлюється з організацією, де магістранти проходять практику;
- ознайомлює магістрантів із графіком та режимом роботи викладачів базової практики кафедри;
- забезпечує магістрантів необхідними документами для виконання програми і завдань практики;

- сприяє організації доступу до інформації, яку необхідно опрацювати за програмою практики;
- здійснює методичне керування виконанням студентами програми практики, надає їм всебічну практичну допомогу;
- здійснює контроль за додержанням магістрантами трудової та навчальної дисципліни, термінами й змістом практики;
- вносить пропозиції щодо вдосконалення практики;
- збирає, перевіряє та аналізує звітну документацію магістрантів;
- проводить щотижневі консультації для магістрантів-практикантів;
- надає методичну допомогу в плануванні та методичному розробленні занять;
- затверджує плани-конспекти занять (без затвердженого керівником конспекту магістранта не допускають до проведення заняття);
- відвідує та аналізує заняття, що проводять інші викладачі та практиканти;
- контролює додержання практикантами вимог до проходження практики;
- контролює ведення магістрантами документації з практики, підготовку звітів;
- аналізує й оцінює звітну документацію магістрантів про практику;
- виставляє магістрантам підсумкову оцінку за практику.

2. Обов'язки консультанта від організації – бази практики:

- надає інформацію про особливості діяльності та персонал організації;
- забезпечує магістрантам доступ до документів організації, необхідних для виконання програми і завдань практики;
- надає консультаційну допомогу в реалізації магістрантом завдань практики;
- бере участь в атестації магістранта за результатами практики переддипломної.

3. Обов'язки консультанта від ЗВО:

- надає інформацію про особливості діяльності кафедри;
- ознайомлює магістрантів із навчальною документацією базової практики кафедри;
- погоджує розроблений магістрантом силабус освітнього компонента;
- погоджує плани-конспекти занять (без погодженого консультантом конспекту магістранта не допускають до проведення заняття);
- надає допомогу магістрантам-практикантам щодо планування й проведення НДРС;
- бере участь в атестації магістранта за результатами асистентської практики.

4. *Обов'язки керівника базової установи (кафедри), де проходить практику магістрант:*

- у взаємодії з керівником практики від навчального закладу організує проходження студентами практики;
- проводить інструктаж практикантів із питань охорони праці й техніки безпеки;
- ознайомлює магістрантів із діяльністю та перспективами розвитку установи;
- забезпечує практикантів необхідними документами, технічними засобами для виконання програми та завдань практики;
- контролює виконання студентами програми практики та індивідуального плану, надає їм всебічну консультативну й методичну допомогу;
- контролює проходження практики, підготовку звітів, письмово дає розгорнуту характеристику виконаної роботи.

3.4. *Звітна документація та підбиття підсумків практики переддипломної*

За період проходження практики переддипломної магістрант готує та подає не пізніше ніж за п'ять днів до підсумкової конференції пакет звітної документації, що містить:

- 1) титульний аркуш (див. додаток А);
- 2) індивідуальний план практики переддипломної (див. додаток Б) з відмітками про виконання кожного пункту;
- 3) вступ: мета, завдання практики; терміни й місце проходження практики переддипломної;
- 4) опис проведеної роботи на базі практики – організації з фото- / відео-доказами;
- 5) програма формувального експерименту;
- 6) таблиця Excel із внесеними первинними даними, статистично опрацьовані результати (із застосуванням методів описової статистики, параметричні / непараметричні методи порівняння елементарних статистик), подані у вигляді таблиць, графіків;
- 7) таблиця змін у корекційно-розвивальному компоненті психотехнології (див. додаток В);
- 8) розроблений силабус освітнього компонента (див. додаток Г);
- 9) конспекти лекційного та практичного занять;
- 10) самоаналіз проведених занять за схемою (див. додаток Д);
- 11) світлини (скріншоти) з проведених занять;
- 12) тези виступу на конференції;
- 13) сертифікат про участь у конференції;
- 14) відгук на роботу магістранта з бази практики, офіційно засвідчений;
- 15) список використаних у процесі виробничої психологічної практики джерел;
- 16) атестаційний лист (див. додаток Е).

3.5. Форма та критерії оцінювання результатів практики переддипломної

Форма підсумкового контролю практики переддипломної – диференційований залік, який виставляють після доповіді магістранта на завершальній конференції. Доповідь повинна відображати всі пункти звіту та результати аналізування власної практичної й науково-дослідної діяльності. Для отримання високої оцінки магістрант повинен повністю виконати всі завдання практики, своєчасно оформити звітну документацію. Підсумкову оцінку за практику виставляє керівник практики.

Якщо магістрант не виконав плану виробничої психологічної практики в повному обсязі й не подав відповідних звітних документів, його не допускають до підсумкової конференції. У разі незадоволення отриманою оцінкою студент-магістрант має право звернутися до декана з проханням створити апеляційну комісію щодо перегляду результатів практики переддипломної.

Під час проходження практики переддипломної кожен магістрант виконує обов'язкові індивідуальні завдання, які оцінюють відповідною кількістю балів у системі ECTS за критеріями, наведеними в таблиці 3.

Таблиця 3 – Критерії оцінювання практики переддипломної

Частина практики переддипломної	Критерій	Максимальна кількість балів
Апробація результатів магістерського дослідження	Повнота виконання індивідуального плану	2
	Коректність та деталізованість програми формульовального експерименту	14
	Якість реалізації програми формульовального експерименту	14
	Коректність використання методів описової статистики, параметричних / непараметричних, методи порівняння елементарних статистик	5
	Обґрунтованість внесення змін до корекційно-розвивального компонента психотехнології	5
Впровадження результатів магістерського дослідження	Повнота виконання індивідуального плану	2
	Якість розроблення силабусу ДВВ за темою магістерського дослідження	20
	Якість конспектів до занять	8
	Якість проведених занять	10
Участь у конференції	З публікацією тез	5
	З виступом на конференції	5
Звіт	Якість оформлення звітної документації	5
	Якість виступу на підсумковій конференції	5
Разом		100 балів

Список рекомендованої літератури

Основна література

- 1 Виноградова В. Є., Юрченко В. І. Психологія вищої освіти: теоретичні та практичні аспекти : навч. посіб. Київ : Вид-во Ліра-К, 2020. 296 с.
- 2 Джеджула О. М. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. Вінниця : Вид-во ВНАУ, 2020. 208 с.
- 3 Руська Р. В. Теорія імовірності та математична статистика в психології : навч. посіб. Тернопіль, 2020. 112 с.
- 4 Свидрук І. І., Турянський Ю. І., Миронов Ю. Б. Організаційна поведінка : підруч. Львів : Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2022. 352 с.
- 5 Тарасова Т. Б. Методика навчання психології у вищій школі : навч. посіб. Суми : СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2019. 361 с.

Допоміжна література

- 1 Вдовенко В. В. Математичні методи в психології : навч.-метод. посіб. Кіровоград : ПП «Центр оперативної поліграфії» Авангард», 2017. 112 с.
- 2 Вдосконалення викладання у вищій освіті: теорія та практика : моногр. / за наук. ред. С. Калашнікової. Київ : Інститут вищої освіти НАПН України, 2023. 255 с.
- 3 Головенкін В. П. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підруч. Київ : Вид-во КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
- 4 Дерев'янюк С. П. Психологія праці та інженерна психологія : навч.-метод. рекомендації. Чернігів : НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2021. 92 с.
- 5 Злишков В. Л., Лукомська С. О. Теорія та практика психологічних тренінгів. Київ ; Ніжин : Видавець ПП Лисенко М. М., 2019. 209 с.
- 6 Карамушка Л. М. Психолого-організаційні технології: зміст, структура, види та форми реалізації. *Організаційна психологія. Економічна психологія*. 2022. № 1 (25). С. 50-61.
- 7 Кремень В. Г. Університетська мережа в Україні: необхідність модернізації. *Вісник НАПН України*. 2023. № 5 (1). С. 1–4.
- 8 Максименко С. Д. Психологічні детермінанти цифровізації освіти в Україні. *Вісник НАПН України*. 2022, № 4 (2). С. 1–7.
- 9 Митник О. Я. Побудова розвивального освітнього середовища у процесі електронного навчання у ЗВО. *Психологічний журнал*. 2022. № 8. С. 56–62.
- 10 Нагаєв В. М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. Харків : Стильна типографія, 2019. 267 с.
- 11 Стражнікова І. В. Педагогіка вищої школи : навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ : Вид-во НАІР, 2018. 120 с.
- 12 Тарасова Т. Б. Проблеми викладання психології як навчальної дисципліни за вибором із циклу загальної підготовки фахівців у вищій школі. *Габітус*. 2022. № 42. С. 101–107.

Додатки

ДОДАТОК А

Сумський державний університет

Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій

Кафедра психології, політології та соціокультурних технологій

**ЗВІТ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ
ПРАКТИКИ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ**

Здобувача вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник практики:

(прізвище, ініціали, вчене звання, науковий ступінь

(оцінка, підпис керівника)

Суми 202__

ДОДАТОК В

Таблиця змін у корекційно-розвивальному компоненті психотехнології

Пор. №	Організаційний, структурний або змістовий елемент програми до внесення змін	Організаційний, структурний або змістовий елемент програми після внесення змін	Обґрунтування

ДОДАТОК Г

Силабус навчальної дисципліни

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Повна назва навчальної дисципліни	
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	
Повна назва структурного підрозділу	
Розробник (-и)	
Рівень вищої освіти	
Семестр вивчення навчальної дисципліни	
Обсяг навчальної дисципліни	
Мова (-и) викладання	
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	
Передумови для вивчення дисципліни	
Додаткові умови	
Обмеження	
3. Мета навчальної дисципліни	
4. Зміст навчальної дисципліни	
5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни	
Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:	
PH1.	
PH2.	
6. Роль навчальної дисципліни в досягненні програмних результатів	
Програмні результати, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:	
	<u>Для дисциплін за вибором не заповнюється</u>

Продовження додатка Г

7. Роль навчальної дисципліни у формуванні соціальних навичок	
Загальні компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:	
8. Види навчальних занять	
Лекція 1 (зміст) Практичне заняття 1 (зміст)	
9. Стратегія викладання та навчання	
9.1. Методи викладання та навчання	
9.2. Види навчальної діяльності	
10. Методи та критерії оцінювання	
10.1. Критерії оцінювання	
10.2 Методи поточного формативного оцінювання	
10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання	
11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни	
11.1 Засоби навчання	
11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	

ДОДАТОК Д**Стисла схема психологічного аналізу навчального заняття у ЗВО**

1. Загальна характеристика заняття.
 - 1.1. Форма заняття, курс, факультет.
 - 1.2. Навчальний предмет, тема.
 - 1.3. Структура заняття.
 - 1.4. Психологічна характеристика змісту заняття.
 - 1.5. Загальна стратегія організації навчання.
2. Характеристика діяльності викладача.
 - 2.1. Організація пізнавальної діяльності студентів.
 - 2.1.1. Організація уваги.
 - 2.1.2. Організація сприйняття.
 - 2.1.3. Активізація пам'яті та її розвиток.
 - 2.1.4. Активізація мислення та уяви.
 - 2.1.5. Вплив на формування навчальної діяльності студентів.
 - 2.2. Особливості професійного спілкування викладача.
 - 2.2.1. Особливості змісту мови.
 - 2.2.2. Особливості форми мови.
 - 2.3. Організація «зворотного зв'язку».
 - 2.3.1. Зміст «зворотного зв'язку».
 - 2.3.2. Засоби одержання «зворотної інформації».
 - 2.3.3. Реакція викладача на зворотну інформацію.
 - 2.4. Особистість викладача як педагогічний фактор.
 - 2.4.1. Прояви ставлення викладача до досліджуваних питань.
 - 2.4.2. Загальний емоційний тон заняття.
 - 2.4.3. Характеристика «невербальних» засобів спілкування викладача.
3. Характеристика діяльності студентів.
 - 3.1. Особливості пізнавальної діяльності студентів.
 - 3.2. Зміст і форми взаємодії з викладачем.
 - 3.3. Прояви ставлення студентів до заняття.
 - 3.4. Взаємодія з однокурсниками під час заняття.
4. Загальні висновки про психологічні особливості та наслідки заняття.

ДОДАТОК Е
АТЕСТАЦІЙНИЙ ЛИСТ
ІЗ ПРАКТИКИ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ

здобувача вищої освіти _____

(прізвище, ім'я по батькові)

за освітньо-професійною програмою «Організаційна психологія»
другого (магістерського) рівня вищої освіти

Керівник практики:

(прізвище, ініціали, вчене звання, науковий ступінь)

Частина практики переддипломної	Критерій	Максимальна кількість балів
Апробація результатів магістерського дослідження	Повнота виконання індивідуального плану	2
	Коректність та деталізованість програми формульованого експерименту	14
	Якість реалізації програми формульованого експерименту	14
	Коректність використання методів описової статистики, параметричних / непараметричних методи порівняння елементарних статистик	5
	Обґрунтованість внесення змін до корекційно-розвивального компонента психотехнології	5
Впровадження результатів магістерського дослідження	Повнота виконання індивідуального плану	2
	Якість розроблення силабусу ДВВ за темою магістерського дослідження	20
	Якість конспектів до занять	8
	Якість проведених занять	10
Участь у конференції	З публікацією тез	5
	З виступом на конференції	5
Звіт	Якість оформлення звітної документації	5
	Якість виступу на підсумковій конференції	5
Разом		100 балів

(підпис керівника)

ПРАКТИКА ПЕРЕДДИПЛОМНА

Методичні вказівки

для здобувачів вищої освіти
за освітньо-професійною програмою
«Організаційна психологія»
денної форми навчання

Відповідальна за випуск А. М. Костенко

Редактор С. М. Симоненко

Комп'ютерне верстання Г. Є. Улунової

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 2,91. Обл-вид. арк. 2,84.

Видавець і виготовлювач

Сумський державний університет,

вул. Римського-Корсакова, 2, м. Суми, 40007

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3062 від 17.12.2007.